

Należytość pocztową opłacono ryczałtem.

Prenumerata płatna z góry.

Ogłoszenia płatne natychmiast.

Wychodzi
w każdy czwartek

Cena 40 000 mk.

Zaliczka na
grudzień 200.000

SPORTOWIEC

TYGODNIK, POŚWIĘCONY WSZELKIM GAŁĘZIOM SPORTU

Oficjalny organ Tor. Zw. Okręg. P. N.
wychodzi w Toruniu.

Nr. 40.

Czwartek, 29 listopada 1923 r.

Rok 1.

Adres Redakcji i administracji: Toruń, ulica Bydgoska 48.

Godziny urzędowe 4—6 wieczorem. — Telefon 292. — Konto P.K.O. 205 610.

Redakcja na Bydgoszcz: F. Matuszczak, Chrobrego 14, II.

Redakcja na Lwów: E. Jurkiewicz, Chorażczyzny 26, lokal Kurjera Lwow.

Reforma rozgrywek o mistrzostwo Polski.

W związku z przyszłoroczną Olimpiadą paryską podał P. Z. P. N. pod głosowanie „per referendum“ związków okręgowych rozgrywanie mistrzostw okręgowych jesienią 1924 a mistrzostw Polski wiosną 1925, tak że mistrza Polski za rok 1924 nie mielibyśmy, względnie tytuł ten pozostałby przy Pogoni lwowskiej z tytułu nierozegrania mistrzostwa Polski za ten rok. W zasadzie projektowi temu niczego zarzucić nie można, a konieczności przesunięcia wiosennych rozgrywek o mistrzostwo ze względu na Olimpiadę udowodnić też niema potrzeby. Jedną tylko, acz nie bardzo ważną, ujemną stronę ma nowy projekt, a mianowicie tę, że z logicznych względów musielibyśmy pomyśleć równocześnie o zmianie tytułu. Mianowicie nie można będzie po przejściu projektu rozdawać tytułu: „Mistrz Polski za rok 1924“ czy „... za rok 1925“ a moim zdaniem tytuł brzmieć winien wtenczas: „Mistrz Polski za rok 1924|5.“ Ale to jest sprawa nie tak bardzo ważna, sprawa formy.

W łączności z projektem P. Z. P. N. poruszyć chciałbym sprawę większej wagi, a mianowicie sprawę zasadniczej zmiany systemu rozgrywek o mistrzostwo Polski.

Z wszystkich ośrodków piłkarskich Polski rozchodziły się w roku bieżącym skargi na „jałowość sezonu“, na brak spotkań z drużynami zagranicznymi, a uwaga całego świata piłkarskiego koncentrowała się na mistrzostwach, które jako takie dominowały bezwzględnie. Nie zapoznaję, że główną przeszkodą w angażowaniu drużyn zagranicznych była mizerja finansowa w Polsce a w części niestety również względy polityczne. Ale i ten medal ma stronę odwrotną a to tę, że umysły sfer kierowniczych klubów zbyt były absorbowane mistrzostwami, które zbyt się przeciągają. Dodajmy do tego kilka spotkań międzypaństwowych, do których czołowe drużyny oddają swoich najlepszych, bez których spotkań międzynarodowych bez pewnego ryzyka rozgrywać nie można, a mamy rok cały zajęty, tak że brak właściwie terminów wolnych do spotkań międzyklubowych z drużynami zagranicznymi. I w tem sęk. Musimy dążyć do tego, aby przez stworzenie jeżeli już nie wielkiej to przynajmniej większej liczby terminów wolnych **zmusić** czołowe drużyny polskie do angażowania spotkań przyjacielskich, a znając ambicję naszego świata piłkarskiego, śmiem twierdzić z pewnością, że usiłowania w tym kierunku skierują się w pierwszym rzędzie za granicę.

Obecny system rozgrywania mistrzostwa Polski jest niewątpliwie najsprawiedliwszy. Ale już w przyszłym roku stanie do rozgrywek międzyokręgowych Toruński Z. O. P. N., tak że w grupie północnej mieć będziemy 5 okręgów, w grupie południowej tylko 4 okręgi — albo naodwrot, tak że między obydwoima grupami wywiązać może się dość poważny spór o przydział nadliczbowego — nieparzystego okręgu do jednej z nich. Każdy mistrz okręgowy tej grupy, która uszczęśliwiona zostanie nabytkiem piątego okręgu, traci znów dwa dalsze terminy, które poświęcić musi mistrzostwom.

Dochodzę do konkluzji: Zdaje się nie ulegać wątpliwości, że z czasem przejść będziemy musieli do rozgrywania mistrzostwa Polski systemem pucharowym, jak to już od dłuższego czasu ma miejsce w Niemczech, i to tak w rozgrywkach okręgowych, jak i w rozgrywkach międzyokręgowych. Rozgrywki okręgowe rozgrywałoby się na boiskach neutralnych (np. Cracovia-Wisła na boisku Jutrzenki) rozgrywki międzyokręgowe w miastach oszczędzających drużynom lwią część podróży (np. Poznań-Wilno w Warszawie). Sprawa finansowa byłaby tematem rozważania w osobnym artykule. Zysk w wolnych terminach w ten sposób uzyskanych rzuca się w oczy. Przeciwnicy tego systemu wysuną ciężką kolubrynę większej przypadkowości w zdobyciu mistrzostwa. Gdzie jednak w piłce nożnej przypadek nie odgrywa roli? Weźmy pod uwagę choćby tylko najważniejsze z ostatnich spotkań o mistrzostwo Pogoń-Wisła w Warszawie.

W każdym razie temat nadaje się dyskusji i cieszyłbym się bardzo, gdyby w prasie sportowej polskiej znalazł odgłos jaknajwiększy.

Edmund Szyc — Poznań.

Agentury „Sportowca“

w Toruniu :

- 1) Księgarnia Wojciechowskiego
- 2) Drukarnia Toruńska Katarzyny 4
- 3) „Par“ — Szeroka 46

w Bydgoszczy :

Skład nut — Idzikowskiego Gdańska 16/17

w Włocławku :

Biuro dzienników L. Makowskiego

w Inowrocławiu :

Księgarnia Stefan Knast

w Ciechocinku :

Agentura biura dzienników L. Makowskiego Żelazna 2.

w Przemyślu :

Biuro dziennik. Jadwiga Grodecka, Rynek.

w Lwowie :

Biuro dzienn. M. Brück, Kościuszki 2.
Reklama Prasowa, Chorążczyzna 7.

w Warszawie :

Księgarnia „Ruch“, Poznańska 38.

Księgarnie kolejowe „Ruch“ na stacjach węzłowych.

Dział urzędowy:

Średnie dane dzienne

od 21 do 27 listopada 1923 r. według stacji meteorologicznej przy Dyrekcji I. Okręgu rzek żeglownych w Toruniu

D z i e ń	Temperat	Ciśnienie	Wiatr
20. wtorek	+ 1.8	753.0	W-SW
21. środa	+ 1.5	750.3	W-S-W
22. czwartek	- 0.3	754.8	E-N E
23. piątek	+ 0.3	751.4	N-N-W
24. sobota	- 2.1	759.7	NW
25. niedziela	- 1.2	759.5	W.-.-W
26. poniedziałek	- 2.8	758.5	W-S-W
27. wtorek	- 3.0	753.1	NE-N-NW

Komunikat nr. 1. Związku Polskich Związków Sportowych

Dnia 16. listopada b. r. odbyło się pod przewodnictwem prezesa p. min. Osieckiego posiedzenie Komitetu Wykonawczego ZZ, na którym postanowiono zwołać na niedzielę, 16 grudnia o godz. 10 rano zebranie pełnego zarządu. Na tem posiedzeniu oprócz sprawozdania Komitetu Wykonawczego omówiony będzie program działalności ZZ w najbliższym czasie, realizacja uchwał kongresu sportowego i tworzenie nowych związków sportowych.

W wykonaniu uchwał Kongresu Sportowego pp. Kowalewski i Garczyński przygotowują materiały dla Koła Sejmowego Przyjaciół Sportu, dotyczące administracyjnych i ustawodawczych postulatów sportu.

Po dyskusji nad sfinansowaniem przygotowań do Olimpiady Paryskiej ze względu na trudności finansowe państwa, postanowiono nie liczyć na subwencję rządową, ale jedynie na samopomoc społeczną, prosząc pana Garczyńskiego, aby na najbliższym posiedzeniu przedłożył konkretne postulaty PKIO, wymagające poparcia władz administracyjnych i ustawodawczych.

Wobec tego, że Kalendarz Sportowy na rok 23 nie mógł być wydany z powodu trudności finansowych i zbyt późnego zebrania materiału, będzie on wydany na rok 1924, po dodaniu materiału zgromadzonego przez ZZ, rewizji i uzupełnieniu. Na najbliższym posiedzeniu przedstawi dr Orłowicz konkretne wnioski w tej sprawie

Na wniosek przewodn. uchwalono rozesać w najbliższym czasie do Zw. kwestjonariusz, którego projekt ułożył p. Garczyński, dotyczący ich ogólnej działalności, oraz działalności towarzystw sportowych w Polsce w r. 1923. Sprawozdania te są niezbędne dla statystyki życia sportowego w Polsce, jako punkty wyjścia starań o popieranie rozwoju sportu przez władze.

Przyjęto do wiadomości objęcie urzędowania przez sekretarza ZZ. dr. Orłowicza po upływie sześciomiesięcznego urlopu.

Postanowiono zażądać wyjaśnień od Pol. Zw. Lawn-Tennisowego w sprawie złamania uchwały o bojkocie Czechów.

Rozpowszechniajcie „Sportowca”.

Toruński Zw. Okręg. Piłki Nożnej Wydz. gier i dyscypl.

Komunikat nr. 20.

1. Znosi się na wniosek K.S. Goplanja Inowrocław dyskwalifikację gracza tegoż klubu Golembiewskiego z d. 17. XI. 23. Zakaz piastowania godności kapitana drużyny podtrzymuje się nadal aż do upływu roku.
  2. Nakłada się na kluby biorące udział w zawodach o wejście do klasy A. obowiązek ogrodzenia bramek nie mających siatek, linką na odległość oznaczoną przepisami gry w piłkę nożną prof. Weissenhoffa zatwierdzonym przez P. Z. P. N.
  3. Nieuwzględnia się protest W. K. S. Gryf dot. zawodów K.S. Olympja—W. K. S. Gryf odbytych w dn. 18. bm. w Grudziądzu z powodu niedostatecznego uzasadnienia jego.
  4. Klubom biorącym udział w zawodach o wejście do kl. A podaje się do wiadomości, iż do każdorazowo przesłanego protestu do W. G. i D. należy dołączyć 10000 mk. protestowego, zaś do wniesionego rekursu z orzeczenia W. G. i D. do zarządu T. Z. O. P. N. należy dołączyć kwotę 150000 mk. Bez dołączenia wymienionych kwot odnośne protesty nie będą rozpatrywane. W razie uwzględnienia protestu zwraca się przesłane kwoty odnośnym klubom; w przeciwnym razie zapisuje się na dobro T. Z. O. P. N.
  5. Wzywa się:
    - a) sędziego Czekańskiego z Inowrocławia do bezwzględnego nadesłania sprawozdania z zawodów K.S. Goplanja—K. S. Grudziądz z d. 18. bm.
    - b) sędziego Witta z Torunia do nadesłania sprawozdania z zawodów międzymiastowych Bydgoszcz—Toruń z d. 18. bm.
  6. Karze się K. S. Olympja grzywną w wysokości 100000 mkp. za niewręczenie sędziemu sprawozdania sędziowskiego. Kara płatna do dn. 8. XII. u skarbnika T. Z. O. P. N. p. Zielińskiego—Toruń, ul. Wielkie Garbary 20 III.
  7. Udziela się ostrego napomnienia graczowi W. K. S. Gryf Pietruszce za zniewagę sędziego w zawodach K.S. Olympja—WKS Gryf w d. 18. XI.
- (—) Hemmerling, przewodn. (—) Tomaszewski, sekretarz

Tor. Związek Okr. Piłki Nożnej Wydział Spraw Sędz.

Komunikat nr. 31 23.

1. Zmienia się Komunikat 29/23 punkt 2 w sposób następujący:
Wyznacza się sędziów do zawodów
2. XII. K. S. Grudziądz—Olympja w Grudziądzu kol. Polnianek zam. kol. Witta.
9. XII. Olympja—Goplanja w Grudziądzu kolegę Konieczka zam. kol. Witta.
16. XII. W.K.S. Gryf—K.S. Grudziądz w Toruniu kol. Stefanowicza zam. kol. Witta.
2. Wobec dyskwalifikacji kol. Konieczki jako skarbnika należy taksy sędziowskie nadsyłać na ręce sekret. W. S. S. kol. Witta—Toruń, ulica Sienkiewicza 3.
3. Wzywa się następujących sędziów: kol. Kozłowskiego, Czekańskiego, kol. Cichanowskiego, Matuszczaka, kol. Drabikowskiego, kol. Polmanka, kol. Piwińskiego i kol. Czuczewicza do nadesłania taks sędziowskich na ręce sekret. W. S. S. kol. Witta. Taksy należy uiszczyć najpóźniej do dn. 5 grudnia 23 r. w przeciwnym bowiem razie ponoszą poszczególni sędziowie różnicę kursu.
4. Następne zebranie W. S. S. odbędzie się w piątek d. 7 XII. o godz. 6:30. Przybycie wszystkich członków konieczne.
(—) Jasiński, przewodn. (—) Witt, sekr.

Pamiętajcie o funduszu Olimpijskim

List z Krakowa.

Ubiegła niedziela świadczyła tylko o tem, że nadeszła już pora snu zimowego sportu, i że należy dać odpowiedni wypoczynek zmęczonym członkom klubów. Rano na użyczonem bezinteresownie boisku PŚ. Wisłę odbyły się zawody pomiędzy gospodarzami a K. S. Podgórzem, zawody urządzone z okazji 10-lecia Podgórza. Niepewna i zimna aura nie sprzyjała frekwencji, toteż widzów zgromadziło się niezbyt dużo. Błotnisty teren, nie przyczyniał się wcale do przeprowadzania celowych i pięknych kombinacyj, zrozumiałem jest przeto, że nie były one ani piękne, ani zajmujące. Wisła pokonuje przeciwnika 4:1, jubilat uzyskuje honorową bramkę, z rzutu wolnego o samej linii bramkowej.

Ważniejszym wypadkiem było to, co miało miejsce na pauzie. Po pierwsze, drużyna Wisły złożyła jubilatowi serdeczne życzenia wraz z olbrzymim bukietem kwiatów. Następnie prezes Wisły p. Dembiński obdarował w imieniu zarządu Towarzystwa 6 członkom I. drużyny pamiątkowe zygnety złote, a to pp. Śliwie, Mrozowi (obecnie grywa w (I b) i Kaczorowi za 10-letnią wierną służbę, gracze powyżsi przez 10 lat występowali w barwach klubu, pp. Kowalskiemu i Reymanowi za branie udziału w 100 meczach w barwach Wisły i uzyskanie po 100 bramek, zaś p. Danzowi za rozegranie 100 meczy. Sędziował p. Rzęsa.

Po południu na boisku Cracovii odbyły się zawody pomiędzy gospodarzami a I. F. K. Katowice, zakończone wynikiem 3:1 dla biało-czerwonych. Gra niezbyt ciekawa. Drużyna katowicka nie wiele ustępowała Cracovii, jedynie robienie przez Fryca spalonych ratowało przed przedostaniem się ataku gości pod bramkę Cracovii. Do kłeski Niemców w dużej mierze przyczynił się sędzia p. Ziemiański, podyktowawszy zupełnie bezpodstawnie karnego i uznając bramkę, uzyskaną przez gospodarzy ręką! Inna kwestja „że kilka pewnych znów pozycyji przy pustej bramce napastnicy Cracovii zaprzeczają strzelając w aut”. Publiczności mało.

— be. —

Olimpijada.

Najlepsze amerykańskie tenisistki: miss Wills, miss Malory i miss E. Goss wezmą udział w Olimpijdzie.

Szwajcarja wysłała na Olimpijadę ekspedycję złożoną z 200 osób.

Grecja, z powodu trudności finansów, podobno nie weźmie udziału w Olimpijdzie.

Płdn. Afryka zgłosiła na Olimpijadę 25 uczestników.

Szwecja zgłosiła na Olimpijadę 300—350 zawodników, koszta których mają wynosić 200 tys. koron.

Angielski ZLA. ogłosił już pierwszą listę kandydatów do repr. olimpijskiej.

Szenajch przestaje obecnie grywać w piłkę nożną, pragnąc oddać się całkowicie treningowi przedolimpijskiemu.

Zawody pływackie nie odbędą się w nowo zbudowanym stadjonie w Columbus, lecz w pływalni w Taurell. Bassen jest 50 m. długi, 18 m. szeroki i ma głębokość od 1,50 m. do 5 m. Miejsca dla widzów jest 10.000. Regaty olimpijskie odłożono na 13—17 lipca.

Według wiadomości z Hiszpanji nie jest jeszcze pewnym czy reprezentacja Hiszpanji weźmie udział w zawodach w piłkę nożną.

Sport w Łodzi.

(Ciąg dalszy).

II. Kolarstwo.

Na gruncie łódzkim rozwinęły działalność trzy stowarzyszenia kolarskie, a mianowicie: W. T. C., R. T. S. Resursa i sekcja kolarska S. S. Union.

Najbardziej ożywioną jest działalność Unionu. Corocznie stow. to urządza szereg imprez, budzących zrozumiałe zainteresowanie w mieście. Najczęściej jednak widzimy tam zawodowców niemieckich, oraz dość często Weermer'a (Holandja). Dość dużo ostatnio mówiło się i pisało o rozdawaniu premji pieniężnych przez St. Sp. Union. Był to już krok do profesjonalizmu. Lecz nie należy się dziwić. S. S. Union, mając ciągle do czynienia z zawodowcami i słysząc od nich ciągle o odszkodowaniach, premjach i nagrodach, nasiąka mimowoli tą ohydłą atmosferą.

Z kolarzy „Union“ na pierwszy plan wybijają się dwaj bezsprzecznie najlepsi cykliści łódzcy, Oswald i Paweł Millerowie. Ogromna wytrzymałość, dobra taktyka i ostry zryw, czynią ich jednymi z najlepszych kolarzy łódzkich. Z pozostałych najlepszym jest Blau.

W. T. C. w sezonie ubiegłym mniej działało. Ogromne koszty utrudniają urządzenie wyścigów. Z rowerzystów jako najlepszego wymienić należy Kiermena. Również Skotlewski jest dobry. „Resursa“ jest o tyle żywotną, że członkowie jej biorą udział w zawodach.

Na ogół kolarstwo łódzkie stoi dość wysoko. Nader ciekawe byłoby mecze Łódź-Warszawa lub Łódź-Kraków.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Przegląd prasy.

Przyszłoroczna Olimpiada jest osią, dookoła której kręcą się obecnie wszystkie sprawy sportowe, to też inne ważne zagadnienia narazie poszły „w kąć“ zapomnienia. Na jedną z takich zapomnianych spraw zwraca uwagę ostatni (30) numer „Stadjonu“. Sprawą tą jest leżący nam na sercu rozwój naszego lotnictwa. Krótki zarys rozwoju lotnictwa zagranicą, podany w artykule „Stadjonu“ daje dostateczny pogląd na różnicę poziomu tegoż zagranicą a w Polsce.

„W tym pochodzie bohaterskich zdobywców błękitnego żywiołu zostaliśmy w tyle. Nie brak nam sił, chęci, odwagi, pomysłów, ani możliwości — jeno lotnictwo polskie, jak i każda inna dziedzina życia ugina się pod ciężarem położenia finansowego państwa“

Jest to święta racja, jednak przyłączamy się do optymistycznego poglądu „Stadjonu“, że po ukończeniu Olimpiady społeczeństwo nasze powróci intensywnie do sprawy rozbudowy naszego lotnictwa, tembardziej, że posiadamy już sprężystą organizację Ligi Obrony Powietrznej Państwa, pod protektoratem Prezydenta Rzeczypospolitej.

Godnym polecenia jest również dalszy ciąg artykułu „Lekkoatletyczna zaprawa zimowa“, który daje możliwość wszystkim sportowcom utrzymać się podczas zimy w „Kandydji“. Oby tylko zechcieli się zastosować do wskazówek autora.

*

*

„Przegląd Sportowy“ powraca znowuż do sprawy Olimpiady i konstatuje, że:

„Organizacyjnie jesteśmy w tem samym miejscu co przed dwoma miesiącami i przed rokiem.

Wobec „milczenia“ P. K. O. w kwestji:

„... obowiązku podania do publicznej wiadomości spostrzeżeń zebranych w zacisznym swem obserwatorjum — należy go i w tem wyřęczyć“

W tej sprawie „wyřęcza“ autor naszą naczelną władzę i podaje swoje spostrzeżenia o rezultatach dokonanych prac i przygotowań na Olimpiadę.

Przedewszystkiem sprawy finansowe. Ponieważ na Rząd liczyć nie możemy, a ofiarność obywateli nie wystarcza, należy ściągnąć resztę:

„... przez urządzanie wszelkiego rodzaju przedsiębiorstw sportowych i asportowych, bądź też w ostatecznym razie przez opodatkowanie klubów i zrzeszeń sportowych.“

Co do zawodników, to:

„Tych nie braknie z chwilą, gdy zakłada się, że dostaną lanie. Ilu może jechać — zależeć będzie od kwestji, ile zbierze się pieniędzy. Ilu zaś musi jechać? Z grubym wahaniem w prawo i lewo można powiedzieć: 16 piłkarzy, 5 narciarzy, 5 lek.-atl. i tyluż hippików z bucafałami. Jednak więc: 31 ludzi i 5 koni.

Najgorzej jest ze sprawą organizacyjną:

„Kom. Ol. wykazał ostatecznie, że nie jest w stanie sprość ć zadaniu. Rozkład tej instytucji postąpił tak daleko, że nie jest nawe w stani zlikwidować swych agend i ustąpić.“

W końcu domaga się autor ustalenia naszej reprezentacji w Paryżu nie podczas zawodów, lecz właśnie teraz, gdy wre temu praca organizacyjna.

„Nieobecność przedstawiciela sportu polskiego w okresie prac przygotowawczych, może wywołać „ciężkie następstwa i wielkie przykrości, związane „z szlendrianem“, z chwilą, gdy zawodnicy przybędą do Paryża“.

*

*

*

„Tygodnik Sportowy“ Nr. 42 zawiera dużo „ciekawego“ materiału. Opisać go w paru wierszach jest bardzo trudno, wobec czego podaję zestawienie tytułów: „Skargi z Górnego Śląska“, „Stosunek na prowincji“, „Wyjaśnienie w sprawie p. Bürgi“, „Cracovia a Stocker“, „Pod adresem Wyd. G. i D. K. Z. O. P. N.“, „Nieporządki w koll. Sędziów K. Z. O. P. N.“
Powyższe zestawienie mówi samo za siebie!

*

*

*

W łódzkiej „Gazecie Sportowej“, nawiasem mówiąc, ukazującej się obecnie w nowej szacie, znacznie estetyczniejszej, znajdujemy ciekawy interwiew (tłumaczony) z kridilem, „tankiem“ Rapidu, oraz poważny artykuł p. Kraun'a o genezie i historii szermierki, jednego z najbardziej zaniedbanych u nas gałęzi sportu.

*

*

*

„Sportowiec“ poznański (Nr. 38) proponuje zorganizować kilka zawodów, z których dochód zasiliłby kasę funduszu Olimpijskiego. Największe powodzenie miałyby zawody:

„ . . . pomiędzy reprezentacjami Polski półn. i Polski połudn. wzgl. Polski zach. i wschodniej. Rozgrywki mogłyby się odbyć w 1. wypadku w Warszawie jeszcze w tym roku, a rewanż na wiosnę w Krakowie, w 2-im wypadku powinna się odbyć pierwsza rozgrywka we Lwowie, a druga w Poznaniu “

Powyższe zawody przyniosłyby korzyść finansową i dałyby pogląd na poziom gry wszystkich najlepszych graczy w Polsce. Lecz czy takie zawody dojdą do skutku?

Stulecie Rugby.

Dnia 4 bm. niepozorna miejscina angielska Rugby, położona w hrabstwie Warwick, była widownią niezwyklej uroczystości. Obchodzono mianowicie jubileusz stulecia gry w piłkę nożną, która po całym świecie rozstawiła imię swej najściślej ojczyzny.

Uczniowie starożytnej, w 1577 r. ufundowanej, szkoły w Rugby oddawna już wprowadzie uprawiali pośród innych sportów także i piłkę nożną, dzisiejszą jednak postać nadał jej dopiero w r. 1823 jeden z tamtejszych uczniów, niejaki William W. Ellis, który pierwszy wprowadził t. zw. zmagania, które tak ważną rolę odgrywają w Rugby.

Dla uświetnienia uroczystości odbył się mecz pomiędzy reprezentacjami: Anglii i Walji z jednej strony, a Irlandji i Szkocji z drugiej strony, który dał wynik 21:16 dla pierwszej. Również w innych miastach Anglii i Franaji rozegrano mecze jubileuszowe.

cf.

Sporty zimowe.

WSTĘP.

Maksyma starożytnych: „Meus sana in corpore sano“ (Zdrowa dusza w zdrowym ciele), zapomniana przez długie wieki, na nowo stała się drogą wskazem w życiu.

Stała się ona najbardziej potrzebną dla mieszkańców miast, którzy z konieczności spędzać muszą większą część doby w przestrzeni zamkniętej, pozbawieni świeżego powietrza. — Nic więc dziwnego, że pod sztandarem, na którym wypisaną została powyższa maksyma, od razu znalazła się dość liczna garstka chętnych ludzi. Garstka ta wciąż rosła i dziś mamy już całe zastępy zwolenników wszelkiego rodzaju sportów.

Zima nadchodzi! — Kończą się ciepłe pogodne dni, a z nimi tak wiele sportów letnich przechodzi w stan spoczynku zimowego, — nie jeden sportowiec ich żałuje — lecz i niejeden pociesza się myślą o pięknych sportach zimowych, w których uprawianiu może kontynuować pracę nad doskonaleniem swego ciała.

Wiadomościami o sportach zimowych, a obecnie w szczególności o sporcie łyżwiarskim, chcę podzielić się z Szanow. czytelnikami „Sportowca“.

Wiele jest pięknych sportów zimowych: narciarstwo, łyżwiarstwo, saneczkowanie i wiele różnych im pokrewnych lub zbliżonych; uprawianie ich jednak zależne jest od warunków terenowych i klimatu, a co zatem idzie nie wszędzie można je z powodzeniem uprawiać. Do tych jednak sportów zimowych, do których mamy lub możemy mieć sprzyjające warunki, których uprawianie zależne jest tylko od naszego zainteresowania się i dobrej woli, do tych sportów powinniśmy się szczególnie garnąć i je popierać i rozwijać.

Biorąc pod uwagę teren Pomorza, a w szczególności miasto Toruń, dla sportowców, którym szczególnie ten artykuł poświęcam, uważam sport łyżwiarski, jako jeden z najbardziej odpowiadających lokalnym warunkom ze wszystkich sportów zimowych.

Pisząc ten artykuł dążyłem do osiągnięcia dwóch celów: 1. do pozyskania jak największej ilości zwolenników łyżwiarstwa i 2. do zainteresowania już będących łyżwiarzy racjonalnym uprawianiem sportu łyżwiarskiego w całym tego słowa znaczeniu.

O dodatnich stronach łyżwiarstwa nie wiele trzeba mówić, tego nikt nie zaprzeczy — gdyż przebywanie na idealnie świeżym i czystym powietrzu, bez najmniejszego pyłu i kurzu — uprawianie ruchu w tym środowisku, ruchu nie forsującego zbytnio ani serca, ani młodych muszkułów i płuc, wpływa tylko w najdodatniejszym stopniu na racjonalny rozwój wszystkich części ciała i organów.

Musimy łyżwiarstwo spopularyzować — musi chodzić na ślizgawkę każdy bez względu na stan i wiek, łyżwiarstwo jest sportem tanim, w zasadzie trzeba przecież tylko kupić parę łyżew, co dzisiaj nawet dla mniej zamożnego jest możliwym wydatkiem, i zmusić się do znalezienia tej choćby jednej wolnej godziny dziennie by móżdż już z powodzeniem uprawiać ten miły sport, a czas ten poświęcić rzeczywiście dla zdrowia. łyżwiarstwo uprawianem być może w licznym towarzystwie, przez co staje się bardzo zajmującym, jest nawet przy niezupełnym opanowaniu tego sportu, może jednym z najestetyczniejszych dla oka sprawiających prawdziwą przyjemność, — czyż niejedyn z was z przyjemnością nie przyglądał się jakiejś naprzykład parze dobrze jeżdżącej na łyżwach, jak oni lekko i estetycznie poruszali się na tej jakby szklanej płycie. — Sport ten wyrabia zgrabność, giętkość ruchów, powinien być więc szczególnie przez nasze panie lubianym i popieranym.

Powyższe powody przemawiają zupełnie za tem, by łyżwiarstwo było w zupełności popierane przez rodziców, organa wychowawcze, kuratorja, szkoły i wojskowość. Powinniśmy na ślizgawce spotkać wszystkich bez względu na warstwę i sferę społeczeństwa, powinni podać sobie ręce w zabawie na lodzie młodzi i starsi, piękne panie i przystojni gentelmani.

Żeby i prawdziwych sportsmanów łyżwiarstwa zainteresować temi artykułami będę się starał podać w nich cały szereg interesujących szczegółów z dziedziny sportu łyżwiarskiego, mianowicie: o jego historii i rozwoju, organizacji w Europie i szczególnie w Polsce, o statystycznych danych z wyników zagranicznych i polskich, o racjonalnym uprawianiu tego sportu i wreszcie o lokalnych warunkach rozwoju i organizacji łyżwiarstwa w Toruniu.

Kończąc ten pierwszy artykuł proszę wszystkich czytelników o rozpoznaenie i agitację na rzecz sportu łyżwiarskiego a godzina dla zdrowia przez jeżdżenie na łyżwach poświęcona będzie dla każdego pożyteczną. (C. d. n.)

Treść nr. 47 »Ilustracji Polskiej« bardzo jest ciekawa. Na stronie tyt. widzimy jedną z dwóch pochodni nad mogiłą Nieznanego żołnierza, wzniesionych kosztem Rady miasta Paryża. Dalej: zaślubiny na dworze serbskim, 2 ryc.; chrzciny w królewskim dworze, 1 ryc.; rocznica faszyzmu, 2 ryc.; dzieło rzeźbiarskie w Wielkopolsce, 2 ryc.; kradzież historycznych gobelinów, 2 ryc.; około spraw naszej armji, 2 ryc.; zgon słynnej artystki paryskiej, 1 ryc.; europeizacja Chin, 1 ryc.; zagadka pierścieniowa; ciąg dalszy powieści P. Benoit'a p. t. »Zapomniany«; rozmaitości. — — Ogłoszenia.

Kraków, dnia 17 listopada 1923 r.

Do P. T. Redakcji „Sportowca“ w Toruniu.

Prosimy uprzejmie o łaskawe umieszczenie w najbliższym numerze Szanownego pisma następującego komunikatu:

„ . . W kilku sportowych czasopismach zagranicznych ukazały się korespondencje z Hiszpanji, podpisane przez niejakiego p. Stockera, a najeżone atakami na Klub Sportowy „Cracovia“ z okazji jego pobytu w Hiszpanji.

Ataki te pozbawione wszelkiej podstawy zawierają stek kłamstw i kalumnji, a w celu ich należytego odparcia zwrócił się Zarząd Klubu Sportowego „Cracovia“ do Zarządu P. Z. P. N., jako najwyższej magistratury sportowej z prośbą o wyświeetlenie tej sprawy przez hiszpański Związek Piłki Nożnej.

Aż do czasu wyjaśnienia sprawy przez P. Z. P. N. Zarząd K. S. „Cracovia“ nie będzie zabierał w tej sprawie głosu i wstrzyma się od wszelkich publicznych deklaracyj.

Spodziewając się, że Szanowna Redakcja nie odmówi naszej prośbie, kreślimy się

ze sportowem pozdrowieniem!

za Klub Sportowy „Cracovia“

(—) sekretarz.

(—) Dr. Zdz. Cetnarowski, prezes.

Redakcje „Sportowca“

na **Bydgoszcz**, Matuszczak, Chrobrego 14 ll

na **Lwów**, Jurkiewicz, Barska 4, parter.

P · R · O · G · R · A · M O · G · Ó · L · N · Y

----- 5-go lipca 1924 roku -----

CEREMONJAŁ OTWARCIA

I. SPORTY ATLETYCZNE

BIEGI I ZAWODY

od 5-13-go lipca 1924

Lista ogólna sportów i zawodów, w których weźmie udział każda narodowość, przyjętą będzie do 24. 5. 24.

Zapisy imienne przyjmowane będą do 14 czerwca 24.

Zmiany w zapisach imiennych przyjmowane będą do 25. 6. 24.

P · R · O · G · R · A · M

a) Biegi indywidualne.

Maksymalna ilość uczestników: 4 na narodowość. Ilość uczestników 4 na narodowość.

b) Bieg maratoński.

Maksymalna ilość uczestników: 6 na narodowość.

Nagrody za każdy bieg i zawody.

- 1. nagroda: Medal olimpijski srebrny, połączany i dyplom.
- 2. " Medal olimpijski srebrny i dyplom.
- 3. " Medal olimpijski brązowy i dyplom.

Porządek biegów.

- 1. 100 mtr. płaski
- 2. 200 " —
- 3. 400 " —
- 4. 800 " —
- 5. 1500 " —
- 6. 5000 " —
- 7. 10000 " —
- 8. Bieg Maratoński 42 klm. 195 mtr. (lub 25 mil ang. 395 yard.)
- 9. 3000 mtr. z przeszkodami
- 10. 110 " z płotkami
- 11. 400 " z "
- 12. 10000 " chód "

Porządek zawodów.

1. Skok w wyż z rozbiegiem
2. Skok w dal z rozbiegiem
3. Trójskok
4. Skok o tyczce
5. Rzut oszczepem ze środka (dowolną ręką)
6. Rzut dyskiem (dowolną ręką)
7. Rzut kulą, wagi 7 kl. 250 gr. (dowolną ręką)
8. Rzut młotem, wagi 7 kl. 250 gr.

c) Biegi drużynami.

Ilość maksymalna drużyn dla każdej narodowości konkursu, 1 ale z prawem liczby zawodników podwójna, lecz maksimum odpowiadająca w każdej klasie.

Nagrody w każdym biegu.

1. nagroda: Dyplom dla zwycięskiej drużyny, medal srebrny połączony i dyplom dla każdego biegacza.
2. nagroda: Dyplom dla drugiej drużyny, medal srebrny i dyplom dla każdego biegacza.
3. nagroda: Dyplom dla trzeciej drużyny, medal brązowy i dyplom dla każdego biegacza.

Porządek biegów drużyn.

1. 400 mtr. sztafeta (100×4) drużyna 4 zawodników.
2. 1600 „ „ (400×4) „ 4 „
3. 3000 „ zbiorowa: 6 zawodników maksimum dla kraju, 3 zastępców dla klasy każdej drużyny.

d) Biegi indywidualne zbiorowe.

Cross-country 10000 mtr. Indywidualny dla drużyn, 6 maksimum uczestników dla kraju, 3 zastępców dla klasy każdej drużyny.

Nagrody za zawody indywidualne.

1. nagroda: Medal olimpijski srebrny połączony i dyplom
2. „ Medal olimpijski srebrny i dyplom
3. „ Medal olimpijski brązowy i dyplom

Nagrody za zawody dla drużyn

1. nagroda: Dyplom dla zwycięskiej drużyny i medal srebrny połączony i dyplom dla każdego biegacza.
2. nagroda: Dyplom dla drugiej drużyny i medal srebrny i dyplom dla każdego biegacza.
3. nagroda: Dyplom dla trzeciej drużyny i medal brązowy dla każdego biegacza.

e) Dziesięciobój.

Maksymalna ilość uczestników: 4 na narodowość.

Nagrody.

1. nagroda: Medal olimpijski srebrny połączony i dyplom
2. „ Medal olimpijski srebrny i dyplom
3. „ Medal brązowy i dyplom

Automobilizm

Podróż na około świata automobilem.

W Nowym Jorku założono w r. 1921 Klub automobilowy »Wanderwell«. Kilku członków klubu z kapit. Wanderwellem na czele, postanowiło objechać cały świat automobilem i to bez pieniędzy i bez subwencji zobowiązali się wspólnie zdobyć milion dolarów dla zwycięzcy.

Jest to pierwszy po wojnie jedyny w swoim założeniu zakład, znany w kronikach sportu automobilowego.

Rozpoczęta w r. 1921 podróż wykazuje już przebyte 4 kontynenty i 23 kraje. Ogółem w podróży naokoło świata zapisanych jest 7 samochodów. Kapit. Wanderwell prowadzi samochody nr. 2 i 3-ci, z tym ostatnim połączył się w drodze i wzajemnie sobie pomagają. Najbliższego swego współzawodnika wyprzedził już o 5 krajów i przejechał 46 stanów Ameryki Północnej, Kanadę, Meksyk, Guatemalę, Honduras, Costa, Rico, Panamę, Argentynę, Chile, Egipt, Tripolis, Tunis, Algier, Liberję, Cote d'Or, wyspę karyjską, Hawaj i rozliczne kraje europejskie: Anglię, Francję, Włochy, San Marino, Hiszpanję, Portugalję, Belgję, Holandję i Niemcy, stąd drogą przez Polskę kap. Wanderwell jedzie do Azji wschodniej.

Przyjazd kap. Wanderwell'a ze swą ekspedycją do Warszawy spodziewany jest 19. lub 20. bm. Kap. Wanderwell, czołowy współzawodnik tej fantastycznej podróży, jest rodowitym Polakiem i nazywa się Walery Pieczyński, znany w Ameryce piechur i założyciel 33 stowarzyszeń skautowych; najbliższym zaś jego towarzyszem jest również polak, Stefan Jarocki, mechanik i pilot samochodu nr. 3-ci.

Kapitan Wanderwell—Pieczyński jest Polakiem, urodzonym w Toruniu; wyemigrowawszy swego czasu do Ameryki, przyjął tamtejsze obywatelstwo. Zawołany sportowiec, już w r. 1921 podróż poślubną z żoną swą Neil, odbywa automobilem marki Continental o sile 75 H. P., przejeżdżając 19 krajów Centralnej Ameryki. W Detroit Mich. w którym zatrzymało się dłużej młode małżeństwo, powstaje oryginalny projekt podróży naokoło świata. Przy tej okazji wylania się pewna różnica zdań między kpt. Wanderwellem a jego małżonką, która podróż tą chce w dalszym ciągu odbywać na Continentale, podczas gdy kpt. Wanderwell uparł się odbyć ją w małym Fordzie. Na tle tym wyrósł zakład, mocą którego każdy z uczestniczących w tym oryginalnym zakładzie zobowiązuje się do:

- 1) odbycia całej podróży bez pieniędzy,
- 2) na środki utrzymania i inne koszty związane z tą podróżą zarabiać własną pracą,
- 3) zwiedzić jak największą ilość krajów na globie ziemskim,
- 4) przejechać jak największą ilość kilometrów.

W dniu 19 listopada kpt. Wanderwell przybył do Warszawy. — Oryginalnych podróżników powitało na 8 klm. od Warszawy szereg osobistości ze świata przemysłowego oraz sportowego z inż. Dobrowolskim i p. Światopolk-Mirskim, przedstawicielami fabryki Forda na Warszawę, oraz p. Mrozkowskim, dyr. cyrku warszawskiego na czele. Miłych gości podejmował u siebie następnie Polski Klub Automobilowy, skąd kpt. Wanderwell-Pieczyński udał się wraz ze swoją żoną do cyrku warszawskiego, gdzie przez czas swego pobytu w Warszawie zamieszka.

Kpt. Wanderwell-Pieczczyński podczas swego kilkudniowego pobytu w Warszawie, wygłosi w cyrku szereg odczytów, ilustrowanych zdjęciami kinematograficznymi, obejmującymi ciekawe przeżycia i wrażenia z oryginalnej swej podróży, pełnej emocjonujących przygód.

Grand Prix Europy. Przeszłej soboty odbyło się w salach frauskiego A. C. walne zgromadzenie międzypaństwowego związku Klubów automobilowych. Obecni byli delegaci Austrii, Belgji, Danji, Hiszpanji, Ameryki, Finlandji, Francji, Anglii, Węgier, Włoch, Norwegji, Holandji, Polski, Portugalji, Serbji, Szwecji, Czechosłowacji, Szwajcarji. Na nowo przyjęto Luksemburgję. — Najważniejszym punktem był Grand Prix Europy, który się odbędzie w r. 1924 we Francji, a w r. 1925 w Belgji. Poprzednio wyznaczony termin na lipiec 1924 r. przesunięto. Prawdopodobnie odbędzie się Raid dopiero 5 lub 6 sierpnia. Zarazem ustalono najważniejsze daty w kalendarzu międzypaństwowym. Pozatem zatwierdzono szereg rekordów światowych. Na zakończenie zreferował delegat holenderski szczegółowo sprawę reflektorów.

Boks.

Inowrocław. Zawody bokserskie, które się odbyły dnia 24. bm. w Parku Miejskim przy bardzo licznym udziale publiczności, dały wyniki następujące:

- 1) Waga piórkowa: Witwicki (Bydgoszcz) i Mejnas (Inowrocław) walka w 4 rundach nie rozstrzygnięta.
- 2) Waga półśrednia: Mecz Cywińskiego Karola z Wróblewskim (obaj z Inow.) przerwany w 2 rundzie wskutek wypadku.
- 3) Waga średnia: Karolewski (Inow.) bije Łukanowskiego (Inow) poddającego się w 3 rundzie.
- 4) Waga półciężka: Walczak (Okr. Szk. Gimn.) zwycięża Bungo (Okr. Szk. Gimn.) w 4 rundach na punkty.
- 5) Główne spotkanie stanowił mecz Junoszy — Dąbrowskiego (waga półciężka) z Miasiem z Warszawy (waga ciężka.) —

Wspaniale rozwinięty fizycznie warszawianin wobec przewagi technicznej przeciwnika ulega nokautem w 3 rundzie po emocjonującej walce. Zwycięstwo mistrza W. P. publiczność powitała owacyjnie. Po meczach odbyła się walka pokazowa pomiędzy pp. Gotową i Świtkiem (obaj z Inowr.), w której obaj pokazali doskonale opanowanie techniki boksingu i która bardzo podobała się widzom. Sędziował p. Edwin Cywiński.

Roland Fodd, który miał walczyć 10 listopada z Jeff Smithem w Londynie, wyjechał do Ameryki, gdzie ma walczyć z Harry Gredem, ponieważ termin zawodów przesunięto do marca 1924 r.

Jack Renault pokonał Floyd Johnsona w Nowym Jorku w 15 rundach.

W Londynie pobił Fred Bullion — Brummer Halla w 15 rundach na punkty.

Szwajcar Simeth został na punkty pokonany w Londynie przez Larry Robinzona. Zadziwiającym było to, że wytrzymał on aż do 15tej rundy, gdyż się wydawało, że już miał dosyć w 8 rundzie.

Ernie Rice pobił Mike Honnehmana w 20 rundach. Ostatni był technicznie lepszy.

* * *

Eugene Crigui, który podczas ostatnich zawodów złamał rękę, nie będzie mógł przeszło pół roku brać udziału w zawodach.

* * *

W Londynie pokonał Billy Mack francuza Malberty w 15 rundach na punkta.

Ciężka atletyka.

Stanisław Zbyszko - Cyganiewicz szampion Polski bawi w Chicago.

Kolarstwo.

Mistrz światowy Sutor (Szwajcar) na wyścigach w Paryżu został pokonany przez francuza Miquela, który jednocześnie ustanowił nowy rekord.

Lekko

Atletyka

AMERYKA (Chicago)

W biegu na 7 mil ang. jaki się odbył dnia 3-go listopada b. r. w parku Kościuszki w Chicago, pierwszy do mety przybył Mellor z klubu Illinois A. C. w czasie 36 minut i 30 sekund. Dziewiąty z rzędu przybył do mety Polak L. T. Gutowski (U. A. C.) w czasie 37 minut i 32 sekund.

Edwin Wide pobił dwa szwedzkie rekordy Johna Zandera: bieg 1500 m. 3'54"2" (3'54"6") 1 m. ang. 4'13"1" (4'16"8"), 2000 m. 5'28"3" (5'30"4") 3000 m. 8'30"44 (8'33"1") 2 m. ang. 9'12"8" (9'17"2") 5000 m. 14'44"1" (14'50").

Bieg 10 m. ang. o mistrzostwo Ameryki wygrał finlandczyk Ritola w czasie 51'04"2" (rekord wynosi 51'03"4" należy do Kolchmaina).

Wyniki tureckie w lekkoatletyce: 100 m. — 122", 200 m. — 27", 400 — 60"6", 1500 m. 4'41", 5 klm. — 19'31", trójskok — 10'84 m, kula — 8'63 m., wwyż 150'50 m., wdal 535 cm.

Lotnictwo.

Lot dokola świata. Na przyszłą wiosnę 5 amerykańskich lotników za pozwoleniem ministerstwa lotnictwa rozpocznie lot dokola świata. Start w Nowym Jorku. Lot prowadzi przez Kalifornię, Alaskę, Japonję, Chiny, Indję, Persję i Konstantynopol do Paryża; z tamtąd przez Londyn, Norwegję, Islandję, Grönlandję i Kanadę z powrotem do Nowego Jorku. Długość lotu wynosi mniejwięcej 80.000 klm.

* * *

Lotnik francuski Lapord poprawił ostatni rekord wysokości dla hydroplanów z 4236 m. na 4630 m.

Na linii Londyn—Berlin—Moskwa uruchomionej przez angielskie Tow. Daimler Air Ltd. razem z Dornier (niemiecko-rosyjskie Towarz. awiatyczne) i Aero Lloydnu A. G., odbyły się 396 lotów w czasie od 1 maja do 1 września. Ogółem przebyto 332.000 klm., t. j. 7 i pół razy tyle ile wynosi obrót ziemi. Przewieziono 1419 pasażerów, przeszło 3000 kg. poczty i 15000 kg. towarów. Ogólny ciężar użytkowy wynosił 125000 kg. Nieszczęśliwych wypadków nie było. Wszystkie loty na linii Królewiec—Moskwa odbyły się dokładnie podług rozkładu jazdy.

Lotnictwo bez silnika. Podajemy kronikę dotychczasowych wyników lotów bez silnika. Czas lotu bez przerwy:

- 1921 r. sierpień Klemperer (Niemcy) 13 min.
- 1921 r. 13 września Harth (Niemcy) 13 min. 37 sek.
- 1922 r. 18 sierpnia Martens (Niemcy) 1 godz. 4 min.
- 1922 r. 19 sierpnia Hentze (Niemcy) 2 godz 10 min.
- 1922 r. 21 października Maneyrol (Francja) 3 godz. 22 min.
- 1923 r. 3 stycznia Thoret (Francja) 7 godz. 3 min.
- 1923 r. 29 stycznia Maneyrol (Francja) 8 godz. 5 min.
- 1923 r. 31 stycznia Barbot (Francja) 8 godz. 36 min. 56 sek

Czas z pasażerem:

- 1922 r. 26 sierpnia Fokker (Holandja) 12 min.
- 1922 r. 21 października Olley (Anglja) 49 min.
- 1923 r. 9 stycznia Thoret (Francja) 1 godz. 9 min.

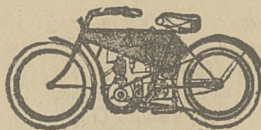
Długość przelotu:

- 1923 r. 18 stycznia Maneyrol (Francja) 2,750 klm.
- 1923 r. 21 lutego Descamps (Francja) 5,152 klm.
- 1923 r. 21 lutego Maneyrol (Francja) 7,750 klm.

Wysokość:

- 1923 r. 7 lutego Descamps (Francja) 540 m. nad punktem odlotu.

Motocyklistyka.

Nowy rekord szybkości na motocyklu postawił Fred Wolwerton w Filadelfji, przebywając w godzinie 128,65 mil, to znaczy 206,860 klm. Z koszykiem osiągnął Wolwerton szybkość 181,940 klm. na godz.

Narciarstwo.

Dzięki interwencji płk. Bobkowskiego przyjęto pod uwagę Polskę przy ustalaniu kolejności zawodów międzynarodowych. Po zawodach olimpijskich w Chamonix odbędą się zawody o mistrzostwo Szwajcarii w Sant Moritz, następnie zawody w Czechosłowacji i wreszcie w Polsce.

W Zakopanem zawiązał się Komitet III. Międzynarodowych Zawodów Narciarskich, które się odbędą w drugiej połowie lutego 1924 r.

Zawody narciarskie w Holmenkolln pod Chrystjanją odbędą się dnia 21, 24 i 25 lutego 1924 r.

Tennis.

Międzynarodowy turniej tenisowy w Barcelonie dał dotychczas następujące wyniki: w pierwszym dniu Kreuzer—Kleinschroth (Niemcy) contra Surie—Salat (Hiszpanja) 6:0, 6:1, 6:2; Rohrer (Austria) contra Massip (Szwajcarja) 6:0, 8:6, 6:2; w drugim dniu Kreuzer (Niemcy) contra Lapiso (Hiszpanja) 2:6, 2:6, 6:3, 6:0, poczem Lapiso poddał się. Pani Neppach (N.) contra Mares (H.) 6:0, 6:2; Rehrling (Węgry) contra Despina (H.) 6:1, 6:1, 6:4.

10-ciu najlepszych tenisistów świata. Gazety angielskie podają listę najwybitniejszych tegorocznych tenisistów w następującym porządku:

1) Tilden (St. Zjedn.), 2) Johnston (St. Zjedn.), 3) Anderson (Australja), 4) Williams (St. Zjedn.), 5) Hunter (St. Zjedn.), 6) Rickards (St. Zjedn.), 7) Norton (płd. Afryka), 8) Alonso (Hiszpanja), 9) Washer (Belgia), 10) Cochet (Francja).

Australczycy Pattason i O'Hasa Wood nie brali udziału w tegorocznych turniejach, wobec czego ich formę określić nie można.

Piłka nożna.

OKRĘG TORUŃSKI.

Inowrocław, dnia 18. 11. 23.

Goplanja — K. S. Grudziądz 3—1 (0—0.)

Gra na ogół słaba. Nie stała bynajmniej na poziomie klasy A. W pierwszej połowie gości Goplanja przez cały czas na polu karnym Grudziądza. Cyfrowo nie umie jednakowo Gopl. tej przewagi zaznaczyć a atak jej nie wykorzystuje najdogodniejszych pozycji. Miał on swój najslabszy dzień w tym sezonie. Nie może go nawet wytłumaczyć ten fakt, że cała jedynastka gości broniła swej świątyni utrudniając mu przez to pracę. Bo przecież umiał wypracować pozycje, lecz strzelał za wyjątkiem kilku strzałów bronionych dobrze przez bramkarza wszędzie tylko nie w bramkę. Rzut karny za rękę tuż pod bramką sędzia przeoczył na niekorzyść Gopl. Do połowy więc pozostaje rezultat 0:0.

Po przerwie tempo gry się wzmacnia. Gopl. atakuje stale i stwarza niebezpieczne sytuacje pod bramką prze-

ciwnika. W 52' chwytą bramkarz strzał w pr. róg, lecz zastakowany przez łącznika puszcza piłkę do siatki. Następują 3 rogi dla Gopl. Dwa pierwsze nie wykorzystane, trzeci natomiast zamienia pr. łącznik główką pod poprzeczkę na goal. Trzecią bramkę bije od 2 m. własny obrońca, który naciskany przez trójkę Gopl. chce wybić na róg, lecz strzela nie do obrony w róg własnej bramki. Teraz przychodzi Grudziądz na kilka minut do głosu i uzyskuje z winy bramkarza i l. obrońcy z bezpośredniej odległości honorową bramkę.

Następuje kilka niebezpiecznych lecz bezskutecznych ataków Gopl. i gra kończy się wynikiem 3—1 na korzyść tejże.

Sędziował poza przeoczeniem karnego i kilka drobnych znacznie lepiej niż zwykle p. Czekański.

Toruń, dnia 25. XI. 23 r.

K. S. Goplanja (Inowrocław) — W. K. S. Gryf (Toruń) 4:2 (0:1)

O przejście do klasy »A«

Mimo zimna i śniegu zaścielającego boisko, co nie mogło wpływać dodatnio, gra miejscami ciekawa, przyczem wynik charakterystyczny dla drużyn mało lub nieracjonalnie trenujących. Pierwsza połowa gry należy wyłącznie do Gryfu, atak Goplanji był zaledwie 3 razy na boisku wojskowych i raz oddał strzał na bramkę przeciwnika uchwycony pewnie przez Drabikowskiego. Przygniatającą przewagę Gryfu do przerwy uwieńczył Myk z podania Wowra pewną bramkę w 24'. Dwa rogi dla Gryfu nie wykorzystano (w 20' i 30').

Po przerwie odnosiło się wrażenie, że po stronie wojskowych gra nie I. ale zaledwie II. drużyna. Z ataku tak świetnie kombinującego do przerwy — ani śladu. Goplanja wykazująca duże zgranie i zrozumienie się, przychodzi do głosu. Już w 3' uzyskuje róg odbity pewnie przez Peczkę. Następuje kilkanaście minut w czasie których gracze wojskowi zdołali się dorobić aż 4 bramek przeciw sobie w 12', 18', 22' i 25'. Były momenty, że piłka jak sierota leżała bez opieki w śniegu a gracze ledwie raczyli się posuwać w tamtą stronę. Dobre chęci kilku nie mogły już poweto-

wać porażki. Dwu graczy wojskowych, którzy już »nie mogą« bo »spuchli« przechodzi z ataku do obrony i pomocy. Zreformowany od hoc atak z Peczkim przychodzi do głosu. Gra się przesuwana na połowę boiska Goplanji. Gryf znów oblega bramkę przeciwnika. Z wypracowanej sytuacji zyskuje Gryf w 30' pewną bramkę, oraz w 35' róg niewykorzystany. Do końca przewaga Gryfu, ale spóźniona.

Gryf schodzi z dotkliwą porażką i zasłużoną przez graczy, którzy się przeforsowali w pierwszej połowie dzięki brakowi treningu. Rogów 3:1 dla Gryfu.

Ogółem, prócz tych 15 minut, Gryf wykazał grę dobrą i obiecującą . . ale na przyszłość.

Na wyróżnienie zasługują: niemordowany Peczek, Łysiak, Stęk i Drabikowski. Goplanja: drużyna jednolita ale wymaga jeszcze wiele pracy nad sobą, by móc przejść do klasy »A«

I jeszcze jedno: Znowu zakrada się niepunktualność! Tym razem tem dziwniejsze, że to gospodarze i w dodatku wojskowi zezwolili czekać drużynie obcej na siebie na zimie i śniegu aż 13 minut!

— pp —

Kujawja II. — Szkoła wydziałowa II. 0—5 (0—4).

Mimo, że Kujawja uzupełniona kilkoma graczami I. dr. ponosi dość wysoką klęskę. Potrzeba jej dużo pracy

i treningu zanim dogoni inne miejscowe drużyny.

Just.

Goplanja II. — Kujawja I. 7—1 (3—0).

Druga drużyna Gopl. poprawia się stale. To też zwycięstwo jej nad Kujawją było zupełnie zasłużone, powin-

no się było nawet przedstawiać dwucyfrowo.

— Just. —

OKRĘG LWOWSKI.

Lwów, dnia 25. XI. 23 r.

Pogoń—Team D. O. K. VI. 5:1 (2:0)

Zawody towarzyskie. — Pogoń z 4 rez. — Boisko na Cydali.

Team DOK. złożony przeważnie z graczy 19 pp. O. L. z Budzianowskim i Barzniakiem z Lechji.

Gra z silną przewagą Pogoni, przy trudnych warunkach terenowych, z powodu śniegu i błota. Był to raczej trening na jedną bramkę, niż match. — Dla Pogoni

bramki strzelili: 3 Wacek Kuchar, 1 Garbień i 1 Bacz. Honorową bramkę dla reprezentacji wojskowej strzelił Drapała, grający tego dnia cośkolwiek lepiej, niż w ostatnich czasach.

Rogów 7:1 dla Pogoni. E. J.

ZAGRANICA.

AMERYKA.

Naczelne miejsce ligi, w dywizji południowej w Chicago, zdobyła drużyna „Tilden“ pokonując Bowen w stosunku

13:0. W drużynie Bowen grało dwóch Polaków a to: Sikorski i Śmietanka.

AUSTRJA. W mistrzostwie prowadzi Amatorzy Rapid i Simmering mają po 14 punkt., Sportklub 13 punkt., Hakoah 12 pkt., Vienne 11 pkt.

DANJA. Finał rozgrywek o puchar duński.

Kopenhaga. Bol klubben 93 — Akademisk Boldklub 4:1.

Aarkus. Repr. Jutlandji — repr. Kopenhagi 1:0.

WĘGRY Stan mistrzostw przedstawia się następująco prowadzi MTK. z 21 pkt. UTE. 18 pkt. FTC. i BTC. po 16 pkt. Vasas i 33 FC. po 12 pkt. itd.

Czechosłowacja.

Praga. AC. Sparta — Vienna (Wiedeń) 3:0 (1:0). Sparta z Krenkiem, poprzednio Viktorja, Pilzno, na miejscu Koreluka i bez Dvoracka odniosła pewne zwycięstwo. Vienna nie przedstawiała zbyt groźnego przeciwnika dla Sparty. Bramki strzelili Hajny, Kunek i Stefan. Sędzia Herites dobry; wykluczył w drugiej połowie Hajnego za obrazę.

Brunn. S. K. Pardubice — S. K. Zidenice 4:2, bardzo ostra gra. Makabi — Morawska Slavia 2:0.

M. rawska Ostrawa. Rapid (Wiedeń) — Slovan (Mur. Ostrawa) 1:0. Rapid bez Kuchana. Bramkę strzelił Uridil

Austrja.

Wiedeń. Sportklub — Slovan 2:0; Hakoah — Herta 4 1; Wacker — Admir 1:1; Simmering — Ostmark 1:0; Amatorzy — W. A. F. 4:0; Florisdorf-Sturm 07 4:1.

Węgry.

Budapeszt. M. T. K. — F. T. C. (2:0). Bramki strzelili Molnar i Winkler. U. T. E. — „33“ 2:0; B. T. C. — III. Okręg 1:0 U. T. S. E. — Törekves 3:3; Vasas - Zuglo 3:0; Vivo - Kispesti 2:1.

Prusy Wschodnie.

Prussia Samland — Rasensport Preussen w Królewcu 1:1

V. f. R. Królewiec—M. T. V. Kłajpeda w Kłajpedzie 5:1

ZAGRZEB.

Gradjański — Penkala 7:0, Hesk - Concordja 5:1, Ateny — Olimpja 10:1.

Pamiętajcie o funduszu Olimpijskim!!!

P A R Y Ź 1924

Dotychczas złożyli na Olimpiadę:

25. p. Kołpacki	100.000 mk.	29. p. Zalewski	50.000 mk.
26. p. Stogowski	100 0 0	30. W. K. S. Gryf (Toruń)	500.000
27. p. Wykrzykowski	50.000	31. pplk. Czopór	150.000
28. p. Zawadzki	50.000	32 p. Marcinkowski	50.000

Do złożenia ofiary zostali wezwani:

inż. Wyrobisz, przew. kom. sport TKS	przez p. S. Maltzego	mk.	50.000
p. Klemens, Toruń, ulica Mickiewicza	„ p. S. Kincego	„	50.000
p. Lorenz, Toruń, ulica Szeroka	„ p. S. Kincego	„	50.000
p. Meyza, Dyr. Centr. Roln., Toruń	„ p. Melerskiego	„	100.000
p. J. Turek, Toruń, ulica Szeroka 32	„ p. Melerskiego	„	100.000
p. Stefaniak, Centr. Roln. w Toruniu	„ p. Błocha	„	250.000
p. Weigt Stanisław, Toruń, Żeglarska	„ p. Błocha	„	250.000
p. Plank, Toruń, ulica Kochanowskiego	„ p. Tomaszewskiego	„	50.000
p. Szymański, Toruń, ul. W. Garbary	„ p. Tomaszewskiego	„	50.000
p. Witt St., PZPN—WSS.	„ p. Szarafińskiego	„	50.000
p. Blokus, Toruń, PUW. ref. Ia.	„ p. Brząkałę	„	50.000
pułk. Bobkowski, Toruń	„ plk. Thommée'go	„	100.000
pułk. Buttler, Toruń, 8 p. sap.	„ plk. Thommée'go	„	100.000
mjr. Wecki' Toruń	„ plk. Thommée'go	„	100.000
p. Cyrankowski, Toruń, ul. W. Garbary	„ p. S. Lenziona	„	50.000
T. K. S., Toruń	„ K. S. Olympia	„	500.000
Sokół O. P. N. (Toruń)	„ K. S. Olympia	„	500.000
K. S. Goplanja (Inowrocław)	„ K. S. Olympia	„	500.000
K. S. Grudziądz (Grudziądz)	„ K. S. Olympia	„	500.000
por. Brzeziński, WKS. Toruń	„ por. Jurkiewicza	„	150.000
por. Kosicki (Toruń—8 p. sap.)	„ p. Stogowskiego	„	100.000
por. Kuniczek (Toruń—WKS)	„ p. Stogowskiego	„	100.000
p. Jarocki, Toruń, J. Danielewskiego	„ p. Stogowskiego	„	100.000
p. Ostojcki, Toruń, Pom. St. Ub.	„ p. Stogowskiego	„	100.000
p. Byczowski (Wojew. Wydz. V.)	„ p. Ossowskiego	„	50.000
p. Kwaśniewski (Wojew. Wydz. V.)	„ p. Ossowskiego	„	50.000
p. Jonatowski, Toruń, Kościuszki 55	„ p. B. Lenziona	„	100.000
p. Kamiński, Toruń, Bank Warsz.	„ p. Bethke	„	50.000
p. Polowczyk, Centrala Rolnicza	„ p. Bethke	„	50.000
p. Jan Brejski (Wojewoda)	„ p. Pępkowską	„	50.000
p. Szweitzer, Toruń, Urząd Pocztowy	p. Pępkowską	„	50.000
p. Frąckiewiczówna (Woj. Sekr.)	„ p. B. Lenziona	„	100.000
p. Jurkiewicz, Toruń, Pom. St. Ub.	„ p. Kołpackiego	„	100.000
p. Łęgowski, Toruń, Pom. St. Ub.	„ p. Kołpackiego	„	100.000
p. Polmanka, Toruń, Pom. St. Ub.	„ p. Kołpackiego	„	100.000
p. Krausego, Toruń, M. Garbary 19	„ p. Kołpackiego	„	100.000
p. Falański A., Toruń, Mickiewicza	„ p. Kołpackiego	„	100.000
p. Zalewski A., Toruń—Podgórz	„ p. Wykrzykowskiego	„	100.000
p. Makuracki, Toruń, Żeglarska	„ p. Zawadzkiego	„	100.000
p. Stefanowicz J., Toruń, Kościuszki	„ p. Zawadzkiego	„	100.000
p. Durmowicz B., Toruń	„ p. Zaleskiego	„	100.000
p. J. Aleksandrowiczówna (Dyr. Las.)	„ p. Marcinkowskiego	„	100.000
p. A. Iwicki (Dyr. Las.)	„ p. Marcinkowskiego	„	100.000

W dniu 21 listopada w kawiarni Szkołkockiej skradziono naszemu przedstawicielowi na Lwów, teczkę z blankietami firmowymi, kopertami, gotowymi artykułami, kartę na broń i wiele innych rzeczy. Prosimy o zwrot teczek, jako bezwartościowej pod adresem Lwów Barska 4 parter Jurkiewicz jednocześnie ostrzegamy przed nadużyciami.

Redakcja „Sportowca“ w Toruniu.

Sprostowanie. W nr. 39 „Sportowca“ na str. 17 trzeci wiersz od dołu winno się zaczynać „Najsłabsza obrona“ — a nie jak wydrukowano „Najlepsza“.

Różne.

Tragiczna śmierć dwóch angielskich piłkarzy. W sobotę 10. XI br. pobiła Aston Villa w Nottingham na obcym boisku Notts County 1:0 Zwycięstwo zawdzięcza wprost nadzwyczajnej grze swego młodego środkowego pomocnika T. E. Balla. Gracz ten stał się w niedzielę ofiarą niewyjaśnionego dotychczas morderstwa. Wróciwszy o godz. 10 wieczorem ze żoną do domu, wyprowadził jeszcze swego psa na podwórze, gdzie przez sąsiada byłego policjanta Stagga postrzelony został. Wkrótce potem zmarł. — Kilka dni temu zmarł Butles gracz klubu Port Vale. Podczas zawodów złamał rękę, z czego się wywiązało zakażenie krwi.

* * *

Hiszpanja, zawody międzypaństwowe. 13 (7) stycznia przeciw Czechosłowacji w Barcelonie. 9 marca przeciw Włochom w Medjolanie. 19 grudnia odbędą się zawody w Seville międzypaństwowe Hiszpanja — Portugalia.

* * *

Miedzypaństwowy program Węgier na rok 1924. Węgierski związek piłki nożnej zajmował się na ostatniem posiedzeniu ustaleniem programu na rok przyszły. Proponowano następujące zawody międzypaństwowe: 13 lipca z Włochami w Budapeszcie. 4 maja z Austrią. W związku z wyjazdem na Olimpiadę proponowano po drodze rozegrać dnia 17 maja zawody z Szwajcarią, a dwa dni później z Luksemburgią. Po zakończeniu zawodów olimpijskich zmierzają się Węgrzy prawdopodobnie z reprezentacją Belgji. W razie rychłego odparcia przy zawodach paryskich projektuje się podróż do krajów północnych. Na sezon jesienny przewiduje się tymczasowo trzy zawody z Austrią, Belgją i Polską.

* * *

W Stutgarcie przystąpiono do budowy stadionu. Narazie zebrano potrzebne sumy do rozpoczęcia robót. Przedewszystkiem zostanie wybudowany basen długości 160 m. i tor konny wyścigowy.

* * *

Schwarz, jeden z najlepszych napastników Makkabi (Berno) w przyszłym sezonie grać będzie w wiedeńskiej Hakoah.

Koźeluch, środkowy napastnik Sparty praskiej przenosi się do Wienney; w miejsce Koźelucha Sparta czyni starania o pozyskanie Priboja z U. T. E. (Budapeszt).

Reprezentacja Hiszpanji gra 9 marca 1924 r. przeciwko Włochom.

Kuźel ze Slavji (Praga) przenosi się do Wienney.

Pobyt Cracovji w Hiszpanji stał się tematem pism zagranicznych, oczerniających naszą drużynę.

Dnia 17. bm. odbyło się w Uniwersytecie doroczne Walne Zgromadzenie członków Akademickiego Związku Sportowego w Warszawie. Przewodniczył kol. Szeller. W imieniu ustępującego Zarządu złożył sprawozdanie kol. M. Skrzywan. AZS. liczy obecnie 1250 czynnych członków, w tem 300 juniorów. W sezonie 1923 r. zdobyły osady wioślarskie Mistrzostwo Polski na czwórkach; Mistrzostwo Warszawy na ósemkach, wygrywając prócz tego szereg mniej ważnych biegów. Sekcja lekkoatletyczna brała udział w 22 zawodach, i może się poszczycić szeregiem pięknych zwycięstw w zawodach o Mistrzostwo Polski, okręgowych, zdobyciem Challenge'u Orła Białego itp. Z 42 ustanowionych w sezonie 1923 r. rekordów polskich 14 przypada na członków AZS.

Założona w sezonie ubiegłym sekcja narciarska przystąpiła do zorganizowania w czasie Świąt Bożego Narodzenia 2 kursów narciarskich.

Na 123 miliony dochodu w okresie sprawozdawczym -- subsydja rządowe wyniosły 11 milionów, reszta to składki, imprezy dochodowe oraz sybsydja prywatne. Opracowany na r. 1923—24 budżet opiera się na zasadach samowystarczalności.

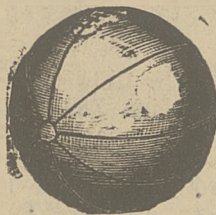
Po wyrażeniu podziękowania ustępującemu zarządowi wybrano przez akłamację nowy zarząd w składzie: prezes prof. Wittig, wiceprezes administracyjny T. Semadeni, wiceprezes sportowy H. Niezabitowski, komisarz sportowy St. Piątkowski, sekretarz R. Stypińska, skarbnik R' Auderski, gospodarz H. Życzkowski, oraz kierownicy sekcji: O. Gerdziałkowski (wodna), A. Heinrich (pływacka), J. Wiśniewski (lekkoatletyczna), A. Pobog-Filipowski (piłka nożna), J. Rudnicki (narciarska), Strzeszewski (bokserska), Żebrowski (sporty zimowe) i M. Niedźwiecki.

W wolnych wnioskach polecono Zarządowi utworzenie funduszu pożyczkowego na zakup ekwipunku, przyczem dyskusja w tej sprawie wykazała, że ogół członków AZS. jest wierny zasadzie Zjazdu AZS-ów o przestrzeganiu zasad czystego amatorstwa.

Amerykańska reprezentatywka piłki nożnej, bezpośrednio po Olimpiadzie, ma rozegrać zawody z Danją, Norwegią i 10 zawodów w Szwecji. (Obowiązkiem P. Z. P. N. jest zaprosić reprezentację amerykańską do Polski, sądzimy, że F. Z. P. N. skorzysta z tej nadarzającej się okazji i poczyni wszelkie możliwe starania, celem sprowadzenia tejeże do Polski, za co będzie mu wdzięcznym cały ogół miłośników sportu. [Przyp. Red.]

Wbrew wszelkim pogłoskom, do kl. A okręgu lwowskiego P. N. wchodzi A. Z. S., a to dzięki walkowerom na swoją korzyść z Pogonią (Stryj). Pogoń stryjska przekroczyła jeden z najważniejszych przepisów, wstawiając zdyskwalifikowanego przez W. O. Z. P. N. gracza Czecha, który nie został zgłoszony do P. Z. P. N. Nawet, gdyby tego zgłoszono, jak się dowiadujemy, P. Z. P. N. tegoż nieprzyjąłby ze względu na nieskończoną jeszcze dyskwalifikację. Oby to było przestrogą dla młodych klubów na przyszłość, których gracze odbywają formalną „wędrówkę ludów“ jednej drużyny do drugiej. Wobec takiego stanu rzeczy mistrzem kl. B są Czarni II Wprawdzie z Pogonią II. mają równą ilość punktów, jednak znów walkower z Sokołem (Stanisławów) na niekorzyść Pogoni II. dał Czarnym II. o 2 punkty więcej, a temsamem mistrzostwo kl. B. J.

Czytelnia otwarta

w sobotę od godz. 4—6
w niedzielę od 11—1-ej.

Redaktor naczelny Stanisław Maltze; redaktor odpow. Stanisław Kince.

Redakcja i administracja Toruń, Bydgoska 48.

Nakładem Tor. Zw. Okręg. P. N.

Czcionkami Drukarni Toruńskiej T. A., Toruń, św. Katarzyny 4.